

dilluns, 10 de juny de 2019

Entrevistem a Benjamí Batlle, estudiant d'Erasmus a Tolosa

"L'Erasmus implica, de principi a fi, una exposició constant a noves situacions"

Benjamí Batlle (Lleida). El Benjamí, estudiant de 3r del Grau en Filologia Catalana i Estudis Occitans, va iniciar la seva estada Erasmus a la Universitat Jean Jaurès de Tolosa el setembre passat. Ara que s'acaba el curs i arriben les vacances d'estiu, el Benjamí torna a Catalunya amb la motxilla plena de noves experiències i coneixements.

Què et va motivar a participar en el programa Erasmus?

Des de bon començament, ja als inicis del grau, tenia clar que volia aprofitar la possibilitat de viure un any acadèmic a l'estranger i situar-me en un entorn diferent dels que fins aleshores havia conegut.

I per quin motiu vas escollir marxar a França?

En el meu cas no només vaig escollir França, sinó també Occitània. El grau que estic cursant a Lleida és Filologia catalana i estudis occitans, i per tant l'oportunitat d'anar a Tolosa suposava una aproximació a la llengua i el context occità. A part, com he dit, vaig considerar el fet de viure una experiència cultural doble i amb la presència d'una segona llengua, el francès, d'utilitat.

L'allotjament és un tema que preocupa a molts alumnes a l'hora de marxar fora. Quin va ser el teu procés per trobar allotjament?

És cert, la qüestió de l'allotjament és determinant en l'experiència Erasmus. Cal tenir en compte que en un context que et demana permanentment una adaptació social, l'exploració d'una nova ciutat, l'aprenentatge d'assaig i error... el valor d'un espai personal, reconoscible i dominable, és doble.

A Lleida, una habitació en un pis compartit pot trobar-se -en franja baixa/mitja- per 150-250 euros. No és el cas de la majoria de ciutats europees -on el cost de vida és superior-, sobretot si la demanda és elevada, com passa en ciutats molt dinàmiques o, precisament, amb forta presència universitària. A més a més, cal tenir en compte que la diferència cultural també hi té pes i pot ben ser que les demandes d'aval o fiança siguin més exigents, els documents a presentar ens estranyin i els criteris de selecció ens deixin en fora de joc.

La meva experiència em permet ressaltar un concepte clau: la incertesa. Si el teu caràcter et permet suportar-la bé i ser eficient en situacions d'incertesa, tens més possibilitats de reeixir en el procés de recerca d'una habitació; més encara si ets una persona amb facilitat per les relacions socials, car el criteri número u -després

Descargar imagen

Foto: Benjamí Batlle

de les exigències econòmiques, clar- de tot company de pis, és el *feeling*. Al contrari, si no és el teu cas, cal posicionar-te sobre segur. Recordo que durant el procés de sol·licitud de la plaça Erasmus, se'm va preguntar si volia optar a una habitació de la xarxa de residències de la ciutat; no sé si aquesta opció és oferta en tots els destins Erasmus però si es dona el cas, és una solució efectiva a la incertesa i a moltes altres qüestions relatives a la recerca d'allotjament, amb l'afegidor que, si son part del sistema universitari, acostumen a ser una millor opció en la relació qualitat-preu.

Finalment, voldria deixar un consell pràctic: com més documents es tinguin a l'abast, més fàcil i exitós serà qualsevol tràmit que necessiteu realitzar. Certificat de compte bancari, expedients de vida laboral, declaració d'ingressos durant l'any darrer -propi o dels teus pares-, contracte de treball -a mode d'aval-, certificat de situació d'atur -si estàs a l'atur i vols exportar-lo, cal avisar a la seguretat social-, tot document relatiu a la teva condició Erasmus, partida de naixement, etc. També cal tenir ben a mà qualsevol document -per intranscendent que us sembli- que genereu durant l'estada. Per cert, també pot ser útil anticipar-se i generar el certificat digital o una clau personal d'accés a l'espai virtual de la seguretat social.

De ben segur que sembla estrany que pugui ser necessari algun d'aquests documents -i és cert que en general no demanen la partida de naixement per llogar una habitació- però com he dit, en l'àmbit administratiu la qüestió cultural pesa, i a més a més el lloguer de pis no és l'únic tràmit d'aquest tipus que cal afrontar: obertura de compte bancari, inscripció a activitats culturals, esportives, títol de transport, etc.

I el procés d'adaptació?

L'adaptació al nou entorn és segurament la qüestió més personal de tota vivència Erasmus, i per tant la resposta és subjectiva. En el meu cas he de dir que vaig anar de menys a més, partint d'un escenari difícil, al principi, que va millorar molt durant el segon semestre.

Trobes grans diferències entre el sistema educatiu de França amb el de Catalunya?

Pel que fa als continguts, les diferències entre el meu grau a Catalunya i el grau de França són petites, i finalment cadascú presenta el pla d'estudis que troba més convenient a la seva situació. Cal tenir en compte que jo he estudiat, a la meua universitat de destí, molt més la llengua i cultura occitana que no pas la francesa, el qual suposa una diferència important amb qualsevol altre grau ofert a França.

La diferència més notable és en l'organització de les classes i del sistema d'avaluació. Les classes acostumen a ser entre les vuit del matí i les quatre de la tarda -amb una aturada d'hora i mitja, el qual implica dinar a la facultat si no vius a prop-, i les biblioteques tanquen a les set de la tarda, per tant cal una organització personal diferent. Amb tot, diria que aquesta diferència és conseqüència d'una organització de les hores i del treball ben diferent de la nostra.

Com deia, el que més diferències ha presentat ha estat el sistema avaluador. D'una banda, tant els horaris com les aules d'exàmens poden diferir dels habituals durant el curs, i la referència de les assignatures és un codi alfanumèric -més que no pas el seu nom- el qual pot produir confusió a algú acostumat al nostre sistema; de l'altra, els exàmens tenen menys preguntes, però més obertes, el qual demana un exercici discursiu estructurat que a Catalunya no sempre es demana i pel qual no ens han preparat durant l'escolarització. Encara sobre aquest segon punt, cal explicar que la majoria d'assignatures demanen una doble prova: l'examen escrit, ja explicat, i un examen oral.

Pel que fa a les diferències culturals, quines has trobat més curioses?

Pel que fa a l'organització social, el fet que tots els comerços tanquen entre les set i les vuit hores -excepte pubs i algun centre comercial-, un hàbit que comporta una situació nova per nosaltres: a les vuit, a França, és hora d'estar a casa, acabar de sopar i preparar-se per anar a dormir.

En el vessant individual, una resistència major a obrir-se i conèixer a l'altre. Acabant el segon semestre, encara hi havia companys -d'una classe de no més de 20 alumnes- sense gens d'interès a saber-ne res dels alumnes Erasmus que els havíem acompanyat durant tot el curs. Fent la comparativa, puc dir que a la Facultat de Lletres quan un alumne Erasmus ha vingut als cursos on jo era present, l'interès i l'acollida han estat millors.

Com ha estat l'adaptació a un altre idioma?

És una prova personal, ja que per bé que algú realitzi cursos durant els mesos previs, el fet de no haver-lo estudiat regularment suposa un començar de zero pel que fa a la comprensió i us oral d'estructures i fonemes. Això en relació al francès, però ha estat diferent en el cas de l'occità, més proper al català.

Suposo que també has tingut temps per conèixer França. Quins llocs has visitat fins al moment?

Sí, tot i que he preferit no visitar grans ciutats i he prioritzat pobles o ciutats petites al voltant de Tolosa.

Quin valor afegit aporta l'Erasmus a la teva formació?

El fet de cursar un altre pla d'estudis, amb un enfocament diferent per raons de finalitat, genera un contrast que ajuda a clarificar la finalitat, el sentit, d'algunes matèries o camps d'estudi. Això, al seu torn, m'ha ajudat a reconèixer millor els propis interessos acadèmics.

Així doncs, recomanes l'experiència?

Penso que una estada Erasmus és un camí, com qualsevol altre projecte. Per tant, cadascú ha de demanar-se què cerca, què vol, i si la resposta parla de provar-te a tu mateixa, aleshores aquesta és una bona tria.

Quins consells donaries als futurs alumnes que volen realitzar un Erasmus?

Penso que un Erasmus implica, de principi a fi, una exposició constant a noves situacions, moltes d'elles plaents, algunes altres desagradables, però totes positives en tant que comporten un plus en experiència i coneixements. Per tant, el que jo puc transmetre és que la idea de l'Erasmus com a experiència important de creixement, d'aprenentatge personal i general, difícilment queda en un simple tòpic.